

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Social- og Ældreudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 4. januar 2024
Kontor: Straffuldbyrdeskontoret
Sagsbeh: Josefine Kirst Müntzberg
Sagsnr.: 2023-10700
Dok.: 3089258

Besvarelse af spørgsmål nr. 25 (Alm. del) fra Folketingets Ældreudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 25 (Alm. del), som Folketingets Ældreudvalg har stillet til justitsministeren den 7. december 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Nick Zimmermann (DF).

Peter Hummelgaard

/

Thomas Jørn Rasmussen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 25 (Alm. del) fra Folketingets Ældreudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvad ministerens holdning er til, at beboere på et plejehjem i Randers har haft besøg af såkaldt frivillige på plejecenteret uden at blive oplyst om, at de pågældende i virkeligheden aftjente samfundstjeneste? Der henvises til artiklen ”Plejehjemsbeboer raser: Kriminelle forklædt som frivillige” bragt på TV2ostjylland.dk den 6. december 2023.”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”Kriminalforsorgen kan oplyse, at det er afdelingerne under Kriminalforsorgen i Frihed (KiF), der administrerer afviklingen af samfundstjeneste.

Inden opstart af et samfundstjenesteforløb afholdes en forsamling med deltagelse af en repræsentant fra kriminalforsorgen, den dømte og kontaktpersonen på det samfundstjenestested, hvor den dømte skal afvikle timerne.

Et samfundstjenestested kan ikke kræve at blive gjort bekendt med, hvad en samfundstjener er dømt for, men kan få dette at vide, hvis samfundstjeneren har givet samtykke hertil. Kriminalforsorgen opfordrer normalt til, at samfundstjeneren oplyser, hvad vedkommende er dømt for. Ønsker en samfundstjener ikke at oplyse om sin kriminalitet, kan samfundstjenestestedet vælge ikke at være samfundstjenestested for den pågældende. Et samfundstjenestested kan endvidere generelt afvise at modtage samfundstjener, der er dømt for former for kriminalitet, som de ikke kan acceptere.

Hvis samfundstjeneren alene har givet samtykke til, at kontaktpersonen får oplysning om, at den dømte er samfundstjener og den begåede kriminalitet, har kontaktpersonen tavshedspligt og må ikke oplyse beboere om, at den dømte er samfundstjener, eller hvad pågældende er dømt for. Samfundstjenestestedet må således heller ikke oplyse beboere om, at den pågældende er samfundstjener.

Hvorvidt stedet orienterer beboere, kunder, brugere, medarbejdere mv. om, at de er et godkendt samfundstjenestested, er op til stedet selv.”

2. Det fremgår af straffelovens § 62, at såfremt betinget dom efter reglerne i straffelovens §§ 56 og 57 ikke findes tilstrækkelig, kan retten, hvis tiltalte findes egnet hertil, afsige betinget dom med vilkår om samfundstjeneste. Vilkår om at udføre ulønnet samfundstjeneste kan endvidere fastsættes i forbindelse med en prøveløsladelse i medfør af straffelovens § 40 a, stk. 1. Det fremgår af straffelovens § 40 a, at det kan besluttes, at den dømte skal løslades på prøve, når halvdelen af straffetiden er udstået, dog mindst 2 måneder, hvis hensynet til retshåndhævelsen skønnes ikke at tale imod det, og 1) den dømte har ydet en særlig indsats for ikke på ny at begå kriminalitet, herunder ved at deltage i behandlingsforløb, uddannelsesforløb, arbejdsstræning eller arbejde, eller 2) den dømtes forhold taler derfor.

Ved en lovændring i 2019, jf. lov nr. 1426 af 17. december 2019 om ændring af straffeloven (Begrænsning af brugen af betinget dom med vilkår om samfundstjeneste i sager om vold) blev brugen af betinget dom med vilkår for samfundstjeneste begrænset. Formålet med loven var at begrænse brugen af betinget dom med vilkår om samfundstjeneste i sager om simpel vold efter straffelovens § 244, stk. 1, således at sager, hvor tiltalte tidligere er dømt for personfarlig kriminalitet, sager hvor volden er udøvet over for et særligt værgeløst offer, og sager hvor den forurettede er påført ikke ubetydelige skader, som det helt klare udgangspunkt vil skulle afgøres med ubetinget fængsel, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 10 som fremsat, s. 2.

3. Formålet med samfundstjeneste er helt overordnet så vidt muligt at begrænse anvendelsen af frihedsberøvelse som straf. Samtidig bidrager samfundstjeneste til, at lovovertrædere undgår at blive udsat for de negative påvirkninger, som kan finde sted i et fængsel. Samfundstjeneste er også med til at undgå yderligere belastning af fængslerne og arresthusene.

Det er en vigtig forudsætning for, at domstolene kan idømme personer samfundstjeneste som vilkår til en betinget dom, at der findes egnede og relevante samfundstjenestesteder, hvor de dømte kan afvikle samfundstjenestetimerne. Som led heri er det afgørende, at samfundstjenestestederne kan afslå at være samfundstjenestested for personer, der er idømt former for kriminalitet, som ikke kan accepteres på det pågældende sted. Dette giver mulighed for de enkelte samfundstjenestesteder at beskytte sig mod personer, der potentielt vil kunne begå lignende kriminalitet på samfundstjenestestedet, som de er blevet idømt samfundstjeneste for at have begået.